

DOI 10.36074/grail-of-science.08.12.2023.66

## ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Костюк Марина Іванівна

старший викладач кафедри іноземних мов

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, Україна

Мазур Наталія Валентинівна

викладач кафедри іноземних мов

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, Україна

**Анотація:** Сьогодні, у зв'язку зі стрімким зростанням міжкультурної комунікації та розвитком англійської мови як міжнародної, яка присутня майже в усіх сферах нашого соціального, культурного, економічного та політичного життя, світ вимагає, щоб метою навчання говоріння було вдосконалення комунікативних навичок студентів-медиків, щоб вони мали змогу спонтанно висловлювати свої думки та вміли застосовувати їх у власному життєвому досвіді.

**Ключові слова:** Медицина, професійна англійська, засади, викладання, специфічні жаргонізми.

Більшість викладачів сходяться на думці, що студенти повинні вчитися розмовляти другою мовою через взаємодію та спілкування з іншими людьми. Практично неможливо оволодіти комунікативною компетенцією без набуття інших навичок другої мови, таких як правильна вимова, граматичні правила, словниковий запас, розуміння та вільне володіння мовою. Студенти можуть писати, читати, вивчати граматику або індивідуально слухати, але вони не можуть говорити самостійно, тому навчанню говоріння потрібно приділяти більше уваги. Саме потреба в умінні спілкуватися часто визначається бажанням студентів застосовувати свої знання в подальшому на роботі або в суспільному житті. [1].

Останнім часом найбільша увага приділяється навчанню навичкам говоріння в аудиторії, оскільки вільне володіння мовою передбачає також вільне розуміння англійської мови різними органами чуття, переважно слухом. Володіння цим видом мовленнєвої діяльності допомагає людині чути і розуміти мовця, витягувати для себе необхідну інформацію, реагувати на мовлення співрозмовника, а також вимовляти необхідну інформацію, що в свою чергу є говорінням. [2].

Велика кількість сучасних методів і прийомів не має меж, враховуючи розвиток сучасних технологій, нових підходів і стратегій викладання іноземної мови. Методика викладання другої іноземної мови, що ґрунтується на вивченні змісту, є відносно новою в методичній науці. Виник цей підхід з метою міжкультурної комунікації, вивчення англійської мови для конкретних цілей або занурення в навчальний процес. Уперше підходи були описані на початку 1980-х років у піонерських роботах Бенеша; Брінтона, Сноу та Вельше у 1989 році; Крендалла у 1987 році; Крендалла та Крістіана у 1989 році. Втім, повне визнання змістовий підхід отримав лише в середині 90-х років, коли поява таких конференцій, як TESOL, вплинула на видавничу сферу в галузі ESL/EFL. В основному цей метод описує важливість оволодіння англійською мовою шляхом розвитку комунікативних навичок у студентів, які вивчають англійську мову професійного спрямування, а також роль викладачів англійської мови професійного спрямування та навчальних курсів, які вони проходять. Завдання викладачів англійської мови професійного спрямування - допомогти учням функціонувати в академічному, професійному середовищі або на робочому місці. Тому викладачі також повинні знати, що їхній успіх частково залежатиме від належної командної роботи із залученням експертів у тій галузі, для якої розробляється курс англійської мови професійного спрямування. [1, 2].

Зважаючи на те, що англійська мова професійного спрямування - це підхід до викладання мови, спрямований на задоволення потреб особливої групи студентів, це означає, що значна частина роботи викладачів англійської мови професійного спрямування присвячена розробці відповідних курсів для різних груп студентів. Задля цього викладачі повинні бути обізнані з деякими теоретичними обґрунтуваннями англійської мови професійного спрямування, а також з деякими іншими теоретичними питаннями, пов'язаними з викладанням та вивченням мови, які будуть розглянуті далі. [3, 4, 5].

Ряд авторів наполягають на відмінностях між англійською мовою професійного спрямування та англійською мовою для академічних цілей. Деякі з дослідників сходяться на думці, що основна відмінність полягає в тому, що англійська для академічних цілей вивчається для академічних цілей (наприклад, вміння читати і розуміти поточні тексти і статті, пов'язані з основною галуззю навчання), тоді як англійська мова професійного спрямування має на увазі вміння використовувати цільову мову в комунікативних цілях. Викладання англійської мови професійного спрямування складається з п'яти ключових етапів, про які повинен знати викладач: (1) аналіз потреб, (2) розробка курсу, (3) викладання та навчання, (4) оцінювання та (5) оцінювання [4].

Впродовж кожного з цих етапів викладач відіграє різні ролі та має відповідати певним вимогам для того, щоб представити та розробити успішний курс англійської мови професійного спрямування.

Кожен курс англійської мови професійного спрямування відрізняється від іншого, оскільки інтереси та потреби студентів різняться. Викладачі мають це усвідомлювати та перевіряти, чи відповідають вони певним вимогам до знань, викладеним у літературі. Варто зазначити наступні основні засади оволодіння іншомовним професійним спілкуванням:

- Базові мовні знання: Володіння цільовою мовою (ЦМ) та цільовим фаховим дискурсом. Лінгвістичні дослідження та досвід мовного аналізу,

включаючи процедурні знання з лінгвістичного, дискурсивного та жанрового аналізу.

- Базові знання предметного змісту: Знання основних понять і положень дисципліни, з якою пов'язана фахова англійська мова професійного спрямування. Ознайомлення з дискурсивними практиками, характерними для дисципліни або професії (типові мовленнєві акти та жанри).

- Знання педагогіки. Знання освітніх навичок та методів викладання з метою покращення навчання. Розуміння освіти як людської діяльності та соціального явища.[6]

Викладати англійську мову може бути складним завданням, а англійську мову професійного спрямування - ще складнішим, проте завжди важливо пам'ятати, що студенти, як правило, мають базові знання англійської мови, коли вони вперше приходять на заняття. Уроки, інтерактиви та тематичні дослідження представляють прості та складні медичні практики, фармакологію, стоматологію, анатомію та фізіологію, патологію, лікування тощо, що виходять за рамки середнього рівня володіння англійською мовою.

При викладанні англійської мови за професійним спрямуванням для медичних працівників варто пам'ятати, що існує багато специфічних жаргонізмів, які застосовуються лише в їхній галузі. Поряд зі списком лексики, викладачеві потрібно залучати студентів до рольових ігор, щоб заохотити їх до використання цієї лексики. Вправи, щоб заохотити їх використовувати свої мовні навички. Таким чином, дуже важливо, щоб викладачі англійської мови професійного спрямування були медичними працівниками, а також викладачами мови. [7]

Вивчення англійської мови медичного спрямування дає студентам можливість вивчити спеціалізовану лексику та вирази, активізувати пасивний словниковий запас, засвоїти англійську вимову медичних термінів, а також підвищити рівень вільного володіння та впевненості у використанні англійської мови в професійному контексті.

Викладання основ медичної англійської мови відрізняється від викладання загальної англійської не лише словниковим запасом, термінами, сферами використання, навчальним планом, але й вибором специфічних методів і стратегій, які використовуються на заняттях з медичної тематики. Наукове мистецтво викладання англійської мови для дорослих ґрунтується на двох концепціях: дорослий учень є самокерованим і автономним; викладач є радше посередником, аніж доповідачем матеріалу. Конкретні завдання є важливими для тих, хто прагне вдосконалити свої навички медичної комунікації. [8]

Діяльність під час курсу може включати в себе:

- Прослуховування та перегляд медичних документальних фільмів та відео з веб-сайтів, виконуючи певну кількість автентичних завдань.

- Читання та конспектування медичних статей/журналів

- Групове/індивідуальне обговорення конкретних ситуацій, питань медичної етики тощо

- Використання спеціалізованої лексики під час збору анамнезу, клінічного обстеження та презентації випадку

- Написання звітів про клінічні випадки та коротких резюме
- Підготовка та презентація діалогів, коротких бесід або міні-доповідей
- Складання резюме, співбесіда з пацієнтом, консультація лікаря з пацієнтом

Навчання ефективному спілкуванню іноземною мовою, безумовно, є довгостроковою метою для будь-якого студента. Комунікативна здатність є однією з найскладніших з низки інших мовних навичок, таких як читання, письмо тощо. Таким чином, комунікативні навички спілкування на сьогоднішній день розглядаються як основна кінцева мета для ефективного вивчення мови.

#### Список використаних джерел:

- [1] Basturkmen, Helen, *Developing Courses in English for Specific Purposes*, Publisher: Palgrave Macmillan, 2010, p. 2562.
- [2] Bojovic, M., *Teaching foreign languages for specific purposes: Teacher development*, The proceedings of the 31st Annual Association of Teacher Education in Europe, 2006, pp. 487-493.
- [3] Diane Larsen-Freeman, *Techniques and principles in Language Teaching*, Oxford University Press, 2000, p. 189.
- [4] Harmer, J., *The practice of English language teaching* (3rd edition). Essex: 2001, p. 3715
- [5] Hüllen, W. 2003. Global English – desired and dreaded. In R. Ahrens (ed.), *Europäische Sprachenpolitik / European Language Policy*. Heide Iberg: Winter, p. 113
- [6] Melodie Hull, *Changing The Paradigm For Medical English Language Teaching*, Вилучено з: <http://www.usingenglish.com/articles/changing-paradigm-for-medical-english-language-teaching.html>
- [7] О.А. Дубасенюк, Л.В. Калініної, О.Є. Актуальні проблеми професійно-педагогічної освіти та стратегії розвитку: Зб. наук. праць / За заг. ред. Антонової. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2006. – 220 с. Вилучено з: <https://core.ac.uk/download/pdf/42971724.pdf>
- [8] О.Б. Тарнопольський, М.Р. Кабанова. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. – 256 с. Вилучено з: <http://dx.doi.org/10.32342/2522-4115-2018-16-42>